

Tamilla Məhərrəm qızı Əsgərova,
ADMIU-nun Kitabxana-İnformasiya Mərkəzinin müdiri
tamilla.asgarova@admiu.edu.az

MÜSTƏQİLLİK İLLƏRİNDƏ HEYDƏR ƏLİYEVİN ELM STRATEGİYASI VƏ AZƏRBAYCANDA MİLLİ KİTABXANAŞÜNASLIĞIN İNKİŞAFI

Xülasə: *Məqalədə ulu öndər Heydər Əliyevin müstəqillik dövründə elm siyasəti və ölkədə milli kitabxanaşünaslığın inkişaf meyilləri təhlil olunur. Ümummilli liderimizin milli müstəqillik və dövlət quruculuğu strategiyasında elm sahəsində həyata keçirdiyi tədbirlər şərh edilir. Azərbaycan kitabxanaşünaslığının inkişafında professorlar Abuzər Xələfov və Kərim Tahirovun elmi-nəzəri irsi öyrənilir. Alimlərin respublikamızda mədəniyyətin və kitabxana işinin inkişafına həsr olunmuş elmi araşdırmaları tədqiqata cəlb edilir.*

Açar sözlər: *informasiya resursları, informasiya tələbatçıları, rəqəmsal kitabxana, elektron kataloq, virtual xidmət, online sərgilər.*

Giriş. Müstəqilliyimizin bərpasından sonrakı dövrdə ümummilli lider Heydər Əliyevin xalqın dəstəyi və arzusu ilə respublika rəhbərliyinə yenidən qayıdışından sonra, 1993-cü ilin iyunundan başlayaraq bütün sahələrdə olduğu kimi, elm sahəsində də tənəzzülün, təhlükəli, dağıdıcı meyillərin qarşısı alınmışdır. Milli elmimizin inkişafı üçün əlverişli siyasi, iqtisadi və hüquqi mühit yaradılmışdır. Ulu öndərin milli müstəqillik və dövlət quruculuğu strategiyasında belə bir ideya əsaslandırılmışdır ki, dövlət müstəqilliyinin əbədiyyəti, vətəndaş cəmiyyətinin demokratik inkişafının şəffaf və hamar yolu mütləq şəkildə milli elm və təhsildən keçməlidir.

Sözsüz ki, Azərbaycan elmi, o cümlədən kitabxanaşünaslıq öz şanlı inkişafına görə məhz ümummilli lider Heydər Əliyevə minnətdardır. Xalqın təkidli tələbi ilə hakimiyyətə qayıdışından sonra ictimaiyyət nümayəndələri ilə ilk görüş üçün Akademiyanı seçən, ilk görüşünü məhz Azərbaycan alimləri ilə keçirən Ulu öndərin bu addımı, heç şübhəsiz ki, onun elmə, biliyə və intellektual potensialın daşıyıcıları olan insanlara verdiyi böyük dəyərin ifadəsidir. Ümummilli liderimiz Azərbaycanın fəlakətlərdən xilas, ağır sosial-iqtisadi və siyasi-mənəvi böhrandan çıxarılması, ölkədə ictimai-siyasi sabitliyin bərqərar olması üçün atdığı addımlar, həyata keçirdiyi islahatlar zamanı ən böyük dəstəyi də elə ziyalılarımızdan almışdır. Heydər Əliyev cəmiyyətin bütün sahələri kimi Azərbaycan elmini, təhsilini, mədəniyyətini də iflas təhlükəsindən

qoruyaraq, bu sahələrdə dinamik inkişafı təmin etmişdir. Elm, mədəniyyət, ədəbiyyat və incəsənət xadimlərinin sosial müdafiəsinin təşkili istiqamətində atılan addımlar, dövlət büdcəmizdə baş verən artımlar hesabına bu sahələrə yönələn vəsaitlərin çoxaldılması yeni bir intibah mərhələsinin əsasını qoymuşdur.

Əsas mətn. Azərbaycan elmində ulu öndər Heydər Əliyevin Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının (AMEA) statusu, nizamnaməsi və prezidentinin təsdiqi haqqında 4 yanvar 2003-cü il tarixli fərmanı xüsusi əhəmiyyətə malikdir. Ümummilli liderimizin bu addımı AMEA sistemində əsaslı islahatların aparılmasına, texniki bazanın modernləşdirilərək beynəlxalq standartlara uyğunlaşdırılmasına, dünya ölkələrinin elm sahəsində əldə etmiş olduğu ən mütərəqqi təcrübənin mənimsənilməsinə, elmi-tədqiqat institutlarında, mərkəzlərdə işin keyfiyyət əmsalının artırılmasına, elmi ictimaiyyətin diqqətinin cəmiyyət həyatı üçün mühüm aktuallıq kəsb edən problemlərə yönəlməsinə geniş şərait yaratmışdır. Təqdirəlayiqdir ki, qeyd olunan fərmanın 53-cü bəndinə əsasən AMEA Mərkəzi Elmi Kitabxanası elmi-tədqiqat müəssisəsi statusu əldə etmişdir. Məhz bundan sonra kitabxanada Kitabxanaşünaslıq, biblioqrafiyaşünaslıq və kitabşünaslıq ixtisası üzrə fəlsəfə doktoru proqramında doktorantura və dissertantura təşkil olunmuşdur.

Azərbaycan dilinin dövlət dili kimi bərqərar olunması və inkişaf etdirilməsinə xüsusi diqqət yetirən Ulu öndər 18 iyun 2001-ci ildə “Dövlət dilinin tətbiqi işinin təkmilləşdirilməsi haqqında” fərman imzalamışdır. Sənəddə Azərbaycan dilinin keçdiyi tarixi inkişaf yolu, ədəbi dilimizin inkişaf mərhələləri, müstəqil Azərbaycan Respublikasında ən mühüm ünsiyyət vasitəsi olan dilimizin tətbiqi ilə əlaqədar qarşıda duran vəzifələrin həyata keçirilməsinin konkret müddətləri göstərilmişdir. Qürurla bildirməliyik ki, Ümummilli liderimizin yenidən hakimiyyətə qayıdışından sonra elm sahəsində çalışan insanların, bütün ömrünü gənc nəslin maariflənməsinə həsr etmiş müəllimlərin sosial statusu yenidən yüksəlmişdir. Tarixən ən şərəfli ictimai status sayılan alim-müəllim adının cəmiyyətdəki nüfuzu yenidən bərpa edilmişdir.

Müstəqilliyin ilk illərində dövlət qayğısı nəticəsində kitabxana işinə artan tələb, bu fəaliyyət sahəsinin qarşısında yeni istiqamətlər açmış, kitabxana işində yeni üsullar tətbiq edilməyə başlanmışdır. Dövrün çağırışlarına uyğunlaşmaq baxımından informasiya kommunikasiya texnologiyalarının kitabxanalarda tətbiqi səviyyəsinin öyrənilməsi istiqamətində kitabxanaşünaslıq nəzəriyyəsində ilk tədqiqat işi Azərbaycan milli kitabxanaşünaslıq elminin banisi, BMT yanında Beynəlxalq İnformasiyalaşdırma Akademiyasının həqiqi üzvü, Əməkdar elm xadimi, Əməkdar mədəniyyət işçisi, Bakı Dövlət Universitetinin (BDU) fəxri professoru, “Şöhrət” və “Şərəf” ordenli, tarix elmləri doktoru

Abuzər Alı oğlu Xələfovun adı ilə bağlıdır. Problemin həllində əsaslı addımlar professorun elmi fəaliyyətinə təsirsiz qalmamış və hələ 90-cı illərin sonunda onun rəhbərliyi altında BDU-da “Kitabxanaların kompüterləşdirilməsi” Elmi-Tədqiqat Laboratoriyası qurulmuşdur. Beləliklə, 2000-ci ildən başlayaraq alim elmi-pedaqoji fəaliyyətini yeni istiqamətdə, informasiya cəmiyyətinin tələbləri səviyyəsində qurmağa çalışmışdır. Bu baxımdan, onun 2001-2004-cü illərdə ali təhsil pilləsi üzrə nəşr etdirdiyi 3 hissədən ibarət 2 cildlik “Kitabxanaşünaslığa giriş” dərsliyi ölkəmizdə milli kitabxanaşünaslıq fikrinin inkişafında yeni mərhələ sayıla bilər. Qeyd edək ki, bu kitablar kitabxanaşünaslıq elminin öyrənilməsi baxımından ilk fundamental tədqiqat işləri hesab olunur. Dəyərli alimin çoxillik fundamental elmi araşdırmalarının nəticəsində ərsəyə gətirdiyi “Kitabxanaşünaslığa giriş” dərsliyinin 400 səhifə həcmdən ibarət birinci cildi sahə üzrə geniş həcmli tədqiqat əsəri kimi mühüm əhəmiyyətə malikdir. Professorun 2001-ci ildə çap olunmuş “Azərbaycanda kitabxana işinin tarixi” adlı qısa icmal və “Respublika Elmi-Texniki Kitabxanası (1930-2000-ci illər)” adlı qısa tarixi очерк özündə maraqlı faktları əks etdirir.

2004-cü ildə A.Xələfovun müəllifi olduğu “Azərbaycanda kitabxana işinin tarixi” adlı dərsliyin birinci cildi nəşr olunmuşdur. Eyniadlı dərsliyin ikinci cildi 2007-ci ildə, üçüncü cildi 2010-cu ildə kitabxanaçı mütəxəssislərin ixtiyarına verilmişdir. Bu fundamental tədqiqat əsərində alim Azərbaycanda kitabxana işinə dair ən qədim dövrlərdən XXI əsrə qədər olan böyük bir tarixi dövrü müfəssəl şəkildə əhatə edə bilmişdir. Professorun bu istiqamətdə apardığı sistemli tədqiqat hələ uzun müddət öz aktuallığını qoruyub saxlaya biləcəkdir.

2006-cı ildə alimin ən fundamental əsərlərindən biri “Heydər Əliyev və Azərbaycanda kitabxana işi” adlı monoqrafiyası işıq üzü görmüşdür. Burada ulu öndər Heydər Əliyevin təkcə kitabxana işinə deyil, Azərbaycan təhsilinə və mədəniyyətinə diqqət və qayğısı hərtərəfli şərh edilmişdir. Monoqrafiyanın davamı olaraq professorun 2009-cu ildə çap edilmiş “Azərbaycanda kitabxana işinə dair Heydər Əliyev doktrinası uğurla davam edir” adlı monoqrafiyasında artıq prezident İlham Əliyevin kitabxana işinə qayğısı və diqqəti öz əksini tapmışdır. Həmin ildə alimin nəşr olunmuş növbəti monoqrafiyası “Bakı Dövlət Universitetinin Elmi Kitabxanası 90 il elm və təhsilin xidmətində” adlanır və burada BDU-nun Elmi Kitabxanasının 90 illik tarixi əhatəli tədqiqata cəlb edilmişdir. Qeyd edək ki, 2019-cu ildə universitetin 100 illik yubileyi münasibətilə professorun “Bakı Dövlət Universitetinin Elmi Kitabxanası – 100” monoqrafiyası [1] oxucuların diqqətinə təqdim olunmuşdur.

Professor A.Xələfovun elmi araşdırmaları içərisində 2011-ci ildə çapdan çıxmış “Kitabxana və cəmiyyət” adlı monoqrafiyası öz aktuallığı ilə xeyli maraq doğurur. Bu qiymətli elmi-tədqiqat əsərində müasir informasiya

cəmiyyəti şəraitində bəşəriyyətin inkişafının əsas elmi mərkəzlərindən biri kimi kitabxanaların əhaliyə nümunəvi kitabxana-informasiya xidmətinin məqsəd və vəzifələri elmi cəhətdən əsaslandırılmış, kitabxana işinin əsas inkişaf istiqamətləri təhlilə cəlb edilmişdir. Həmin ildə alimin “Məqalələr toplusu (1990-2011-ci illər)” kitabı da nəşr olunmuşdur. Onu da əlavə edək ki, alimin təşəbbüsü və bilavasitə rəhbərliyi ilə 2010-cu ildə kitabxanaşünaslığın, kitabxana işinin tarixi, nəzəriyyəsi və təcrübi problemlərinə dair elmi məqalələri dərc edən nüfuzlu “Kitabxanaşünaslıq və informasiya” adlı elmi-nəzəri və praktiki jurnal təsis edilməsi bu sahədə mühüm əhəmiyyət kəsb etmişdir.

Yorulmaz tədqiqatçılıq fəaliyyətini davam etdirmiş A.Xələfovun elmi irsinin tərkibinə daxil olan “Söz, kitab, mütaliə, kitabxana və kitabxanaçı haqqında müdrik fikirlər” kitabı və “Kitabxanaşünaslığın tarixi və metodologiyası” adlı dərslisi [3] 2014-cü ildə, “Kitabxanaşünaslıq kafedrası” və rus dilində “Azərbaycan Respublikasında kitabxana işi (tarixi, nəzəriyyəsi, təcrübəsi)” monoqrafiyaları 2015-ci ildə, “Türk dünyası milli kitabxanaları” fundamental monoqrafiyası və “Kitabxanaların kompüterləşdirilməsinin əsasları” dərslisi [2] 2016-cı ildə çapdan çıxmışdır.

Geniş ictimaiyyətin marağına səbəb olan “Azərbaycan Respublikasında kitabxana işi (tarixi, nəzəriyyəsi, təcrübəsi)” monoqrafiyası alimin çoxillik elmi-nəzəri və pedaqoji fəaliyyətinin ən son nailiyyətlərindən biri kimi Azərbaycan elmi və mədəniyyəti üçün olduqca yüksək aktuallıq kəsb edən qiymətli mənbədir. Monoqrafiyanın elmi redaktoru filologiya elmləri doktoru A.Əliyeva-Kəngərli, redaktoru tarix üzrə fəlsəfə doktoru, dosent P.Kazimi, rəyçiləri pedaqogika üzrə fəlsəfə doktoru, dosent E.Əhmədov və pedaqogika üzrə fəlsəfə doktoru, dosent M.Məmmədovdur. Əsərin diqqətçəkən məqamlarından biri burada Azərbaycanın müstəqillik əldə etdikdən sonra kitabxana işinin konkret vəziyyəti və sonrakı inkişaf dinamikası tutarlı elmi dəlillər əsasında şərh edilməsidir. Ulu öndərin Azərbaycana 1993-cü ildə siyasi rəhbərliyə qayıtdıqdan sonra ölkədə bu sahənin inkişafı və tərəqqisində yeni mütərəqqi mərhələnin, yüksəliş erasının başladığı əsərdə xüsusi vurğulanır və bu proses bütövlükdə kitabxana işinin inkişafında Heydər Əliyev mərhələsi konsepsiyası kimi tədqiqata cəlb edilir və geniş ümumiləşdirmələr aparılır. Bu elmi konsepsiyanın Ümummilli liderin siyasi xəttinin layiqli davamçısı, cənab Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirildiyi, respublikamızda informasiyalaşdırılmış vətəndaş cəmiyyəti quruculuğuna sürətlə keçidin əsasının qoyulduğu alim tərəfindən yüksək qiymətləndirilir.

Beləliklə, professor A.Xələfovun səmərəli elmi-tədqiqat fəaliyyəti həm Azərbaycanda, həm də xarici ölkələrdə nüfuzlu alimlər arasında geniş şöhrət qazanmışdır. Ölkəmizdə mədəniyyət və kitabxana işi quruculuğunun tarixi

problemləri, kitabxanaşünaslığın nəzəriyyəsi və metodologiyası, ali kitabxanaçılıq-bibliografiya təhsili məsələləri, habelə kitabxana işi nəzəriyyəsi və bir sıra digər aktual elmi problemlər alimin elmi araşdırmalarının özəyini təşkil edir. Onun bütövlükdə milli mədəniyyətşünaslıq və kitabxanaşünaslıq elmi, eləcə də kitabxanaçılıq təcrübəsi üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edən sanballı əsərləri məhz həmin uğurlu elmi tədqiqatların parlaq nəticəsidir.

Müstəqillik dövründə Azərbaycan milli kitabxanaşünaslığını nəzəri və təcrübi baxımdan zənginləşdirən alimlərdən biri də professor Kərim Məhəmməd oğlu Tahirovdur. Tarix üzrə fəlsəfə doktoru, Azərbaycan Milli Kitabxanasının direktoru, Əməkdar mədəniyyət işçisi K.Tahirov ömrünün 32 ilə yaxın hissəsini ölkəmizdə mədəniyyətin və kitabxana işinin inkişafına həsr etmişdir. Təsadüfi deyildir ki, alim təkcə Azərbaycanda deyil, dünya miqyasında tanınmış və şöhrət qazanmış kitabxanaşünas ziyalılarımızdan biridir. O, dünyanın 40-dan artıq ölkəsində keçirilən elmi konfranslarda və elmi simpoziumlarda elmi məruzələrlə çıxış etmişdir. Alimin elmi məqalələri bir sıra ölkələrin nüfuzlu elmi jurnallarında dərc olunmuşdur.

Elmi araşdırma sahəsi Milli Kitabxananın yaranması və inkişafı olan alim ilk dəfə kitabxananın yarandığı gündən etibarən keçdiyi tarixi inkişaf yolunu əsaslı şəkildə araşdırmış, yeni tarixi faktlar, mühüm elmi nəticələr əldə etmişdir. O, görkəmli kitabxanaşünas-alim, BDU-nun fəxri professoru Abuzər Xələfovun rəhbərliyi ilə 2009-cu ildə “M.F.Axundov adına Azərbaycan Milli Kitabxanasının yaranması və inkişafı (1923-1959-cu illər)” mövzusunda dissertasiya işini uğurla müdafiə edərək tarix üzrə fəlsəfə doktoru alimlik dərəcəsi almışdır. Professorun tarixi araşdırmaları Milli Kitabxananın yeni inkişaf strategiyasının formalaşmasında mühüm rol oynamışdır.

Çoxillik tədqiqatçılıq fəaliyyətinin nəticəsi olaraq alimin elmi-nəzəri irsinə “M.F.Axundov adına Azərbaycan Milli Kitabxanasının tarixi (1923-2008-ci illər)” monoqrafiyas [5], “Dünya milli kitabxanaları: M.F.Axundzadə adına Azərbaycan Milli Kitabxanası” dərs vəsaiti [4], 160-dən artıq kitab, kitabça, metodik vəsait və fundamental bibliografiyalar, tərtibçisi və redaktoru olmuş, 260-dən artıq elmi məqalə daxildir. K.Tahirovun rəhbərliyi ilə Milli Kitabxanada onlarla yeni kitabın təqdimat mərasimi keçirilmiş, 2015-ci ildə işıq üzü görmüş, fundamental nəşr olan Azərbaycanda ilk kitabxana ensiklopediyasının hazırlanması işinə rəhbərlik etmiş və baş redaktoru olmuşdur. Alim, həmçinin “Azərbaycan Milli Kitabxanasının Elmi Əsərləri”nin, “Əlamətdar və tarixi günlər təqvimi”nin və “Azərbaycan kitabı” on cildlik milli bibliografiya repertuarının baş redaktorudur.

Elmi yaradıcılıqla yanaşı, pedaqoji fəaliyyəti də diqqəti cəlb edən professor bugünə kimi BDU-nun Sənəd və informasiya menecmenti fakültəsində gənc

ixtisaslı kadrların yetişdirilməsinə xidmət göstərir. 2012-ci ildə universitetin Kitabxanaşünaslıq kafedrasının dosenti, 2013-cü ildə professoru elmi adına layiq görülmüşdür. O, BDU-nun Kitabxanaşünaslıq, biblioqrafiyaşünaslıq və kitabşünaslıq ixtisasları üzrə Dissertasiya Şurasının üzvüdür və bu ixtisasda bir neçə fəlsəfə doktoru və magistrantın elmi rəhbəri və rəsmi opponenti olmuşdur.

Təsədüfi deyildir ki, peşəkar təşkilatçı və görkəmli alim, professor K.Tahirovun fədakarlığı və zəhmətkeş əməyi dövlət rəhbərliyi tərəfindən dəfələrlə yüksək qiymətləndirilmişdir. O, Azərbaycan Respublikası (AR) Prezidentinin 17 noyabr 2008-ci il tarixli Sərəncamı ilə Azərbaycan Respublikasının Əməkdar mədəniyyət işçisi fəxri adına layiq görülmüş, 2013-cü ildə “3-cü dərəcəli Vətənə xidmətə görə ordeni” ilə təltif edilmişdir. AR Nazirlər Kabinetinin 12 sentyabr 2018-ci il tarixli Qərarı ilə Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin kollegiyasının üzvü təyin olunmuşdur. 28 oktyabr 2019-cu ildə mədəniyyət nominasiyası üzrə “Cəfər Cabbarlı” mükafatı əldə etmişdir. 2019-cu ilin dekabr ayının 24-də Milli Kitabxanada “İmadəddin Nəsimi. Biblioqrafiya” adlı yeni kitabın işıq üzü görməsi münasibəti ilə “Ziyadar” mükafatına layiq görülmüşdür. AR Prezidentinin 17 noyabr 2018-ci il tarixli Sərəncamı ilə Azərbaycan Respublikasının “2-ci dərəcəli Əmək ordeni”i ilə təltif edilmişdir.

Beləliklə, K.Tahirovun təşəbbüsü ilə Azərbaycan Milli Kitabxanasında oxuculara xidmət sahələrinin tam şəkildə avtomatlaşdırılması təmin olunmuş, elektron kataloq və elektron kitabxana yaradılmışdır. Alimin rəhbərliyi altında müxtəlif mövzulara dair 70-dən artıq fundamental biblioqrafik vəsaitlər tərtib edilərək çap olunmuş, cari biblioqrafiya və informasiya göstəricilərinin, “Elmi əsərlər”in nəşri bərpa edilmiş, Milli Kitabxanada Elmi Şura yaradılmışdır.

Nəticə. Tədqiqatın nəticəsi olaraq qeyd edək ki, bugünədək respublikamızda elmin müxtəlif istiqamətlərində, eləcə də kitabxanaşünaslığın aktual problemlərinə dair aparılan tədqiqat işləri, xüsusilə də professorlar A.Xələfov və K.Tahirov tərəfindən müvəffəqiyyətlə yerinə yetirilmiş, mühüm elmi və təcrübə nəticələr əldə olunmuşdur. Təqdirəlayidir ki, hər iki alimin zəngin elmi-nəzəri yaradıcılığını özündə əks etdirən elektron məlumat bazaları və virtual sərgilər onlayn rejimdə Milli Kitabxana tərəfindən oxucuların istifadəsinə verilmişdir. Qürur hissi ilə onu da bildirməliyik ki, ölkənin bir sıra iri kitabxanasında, o cümlədən AMEA və BDU-da digər alim və tədqiqatçıların çoxillik elmi araşdırmaları milli kitabxanaşünaslığımızı xeyli zənginləşdirmişdir. Şübhəsiz, bundan sonra da nəzəri kitabxanaşünaslıq üzrə həyata keçiriləcək tədqiqatlar kitabxana-informasiya fəaliyyəti sahəsinin inkişafına öz töhfəsini verəcəkdir. Beləliklə, bütün bunlar deməyə əsas verir ki, müasir mərhələdə Azərbaycan Prezidenti, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyev,

digər istiqamətlərdə olduğu kimi, dövlətin elm siyasəti sahəsində də ulu öndər Heydər Əliyevin ənənələrini uğurla davam etdirir. O, Azərbaycan milli sərvətinin ayrılmaz tərkib hissəsi olan elmi potensialın mühafizəsini, dinamik və hərtərəfli inkişafını dövlət siyasətinin vacib prioritetlərindən biri hesab edir. Buna misal olaraq AMEA-da struktur islahatlarının aparılmasını göstərmək olar. Elmin, təhsilin inkişafı üçün dövlət büdcəsində nəzərdə tutulan vəsaitlərin ildən-ilə artırılması, bu sahədə çalışan müəllimlərin əməkhaqlarında, tələbə, magistrant və doktorantların təqaüdlərində özünü göstərən əsaslı artımlar bu əhəmiyyətli sahəyə dövlət başçısı tərəfindən göstərilən qayğının bariz ifadəsidir.

Ədəbiyyat

1. Xələfov, A. Bakı Dövlət Universitetinin Elmi Kitabxanası - 100: monoqrafiya /A.Xələfov; red.: K.Aslan, P.Kazımi.- Bakı: Elm və təhsil, 2019.- 264 s.
2. Xələfov, A. Kitabxanaların kompüterləşdirilməsinin əsasları: dərslik /A.Xələfov, A.Qurbanov; elmi red. R.Kazımov.- Bakı: Bakı Universiteti, 2016.- 328 s.
3. Xələfov, A. Kitabxanaşünaslığın tarixi və metodologiyası: dərslik /A.Xələfov; elmi red. K.Aslan; red. E.Əhmədov; rəy.: M.Məmmədov, P.Kazımi.- Bakı: Bakı Universiteti, 2014.- 552 s.
4. Tahirov, K. Dünya milli kitabxanaları. M.F.Axundzadə adına Azərbaycan Milli Kitabxanası: dərs vəsaiti /K.Tahirov; elmi red. A.Xələfov; rəy.: K.Aslan, P.Kazımi; Azərb. Resp. Təhsil Nazirliyi, Bakı Dövlət Universiteti.- Bakı: Bakı Universiteti, 2013.- 212 s.
5. Tahirov, K. M.F.Axundov adına Azərbaycan Milli Kitabxanasının tarixi: 1923-2008-ci illər /K.Tahirov; elmi red. A.Xələfov; ixtisas red. A.Əliyeva-Kəngərli; red.: N.İsmayılov, K.Aslan.- Bakı: Ulu, 2008.- 218 s.

Science strategy of Hayder Aliyev in the years of independence and the development of national library science in Azerbaijan

Summary: *The article analyzes the science policy of the great leader Heydar Aliyev during the period of independence and the development trends of national librarianship in the country. The actions carried out by our national leader in the field of science in the strategy of national independence and state building are explained. The scientific-theoretical legacy of professors Abuzar*

Khalafov and Karim Tahirov is studied in the development of Azerbaijani library studies. Scientific studies of scientists dedicated to the development of culture and library work in our republic are included in the research.

Key words: *information resources, information consumers, digital library, electronic catalog, virtual service, online exhibitions.*

Научная стратегия Гайдера Алиева в годы независимости и развитие национальной библиотечной науки в Азербайджане

Резюме: *В статье анализируется научная политика великого лидера Гейдара Алиева в период независимости и тенденции развития национального библиотечного дела в стране. Объясняются действия, осуществляемые нашим общенациональным лидером в области науки в рамках стратегии национальной независимости и государственного строительства. В развитии азербайджанского библиотечного дела изучается научно-теоретическое наследие профессоров Абузара Халафова и Карима Таирова. В исследование включены научные исследования ученых, посвященные развитию культуры и библиотечного дела в нашей республике.*

Ключевые слова: *информационные ресурсы, потребители информации, электронная библиотека, электронный каталог, виртуальный сервис, онлайн-выставки.*